

Cauza T-115/94

**Opel Austria GmbH
împotriva
Consiliului Uniunii Europene**

„Retragerea concesiilor tarifare – Acordul privind Spațiul Economic European – Obligația de drept internațional public de a nu priva un tratat de obiectul și de scopul său înainte de intrarea în vigoare a acestuia – Principiul protecției încrederii legitime – Principiul securității juridice – Publicarea în Jurnalul Oficial”

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (camera a patra)
22 ianuarie 1997 *

În cauza T-115/94,

Opel Austria GmbH, fostă General Motors Austria GmbH, societate de naționalitate austriacă, cu sediul la Viena, reprezentată de Dirk Vandermeersch, avocat în Baroul din Bruxelles și de Till Müller-Ibold, avocat în Frankfurt-pe-Main, cu domiciliul ales în Luxemburg, la cabinetul lui Arendt și Medernach, 8-10, rue Mathias Hardt,

reclamantă,

susținută de

Republica Austria, reprezentată inițial de Irène Janisch, Kommissärin în Ministerul Federal al Economiei, apoi de Beatrix Matousek-Horak, Rătin în același minister, în calitate de agent, asistată de Christian Kremer, avocat în Baroul din Luxemburg, cu domiciliul ales în Luxemburg, la sediul Ambasadei Republicii Austria, 3 rue des Bains,

intervenientă,

împotriva

Consiliului Uniunii Europene, reprezentat de Bjarne Hoff-Nielsen, consilier juridic, în calitate de agent, asistat de Hans Jürgen Rabe și Georg M. Berrisch, avocați în Hamburg și în Bruxelles, cu domiciliul ales în Luxemburg, la biroul lui Bruno Eynard, director general al Direcției de Afaceri Juridice a Băncii Europene de Investiții, 100 boulevard Konrad Edenaer,

pârât,

susținut de

Comisia Comunităților Europene, reprezentată de John Forman, consilier juridic, Eric White și Theofanis Christoforou, membri ai serviciului juridic, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg, la biroul lui Carlos Gómez de la Cruz, membru al serviciului juridic, Centre Wagner, Kirchberg,

---

* Limba de procedură: engleza.

intervenientă,

având ca obiect anularea Regulamentului (CE) nr. 3697/93 al Consiliului din 20 decembrie 1993 de retragere a unor concesiilor tarifare în conformitate cu articolul 23 alineatul (2) și articolul 27 alineatul (3) litera (a) din Acordul de liber schimb încheiat între Comunitate și Austria (General Motors Austria) (JO L 343, p. 1),

TRIBUNALUL DE PRIMĂ INSTANȚĂ
AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE (camera a patra),

constituit din K. Lenaerts, președinte, P. Lindh și J. L. Cooke, judecători,

grefier: H. Jung,

având în vedere procedura scrisă și în urma procedurii orale din 19 septembrie 1996,

pronunță prezenta

Hotărâre

Cadrul regulamentar și faptele aflate la originea litigiului

- 1 Prezenta acțiune vizează anularea Regulamentului (CE) nr. 3697/93 al Consiliului din 20 decembrie 1993 de retragere a unor concesiilor tarifare în conformitate cu articolul 23 alineatul (2) și cu articolul 27 alineatul (3) litera (a) din Acordul de liber schimb încheiat între Comunitate și Austria (General Motors Austria) (JO L 343, p. 1, denumit în continuare „regulament în litigiu”). Respectivul regulament a fost adoptat în temeiul articolului 113 din Tratatul CE și al dispozițiilor Regulamentului (CEE) nr. 2837/72 al Consiliului din 19 decembrie 1972 privind măsurile de salvagardare prevăzute de Acordul dintre Comunitatea Economică Europeană și Republica Austria (JO L 300, p. 94, denumit în continuare „Regulamentul nr. 2837/72”), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CEE) nr. 638/90 al Consiliului din 5 martie 1990 (JO L 74, p. 1).
- 2 Articolul 1 din regulamentul în litigiu prevede:

„Se reintroduce un drept de 4,9 % la importul cutiilor de viteze F15 pentru autoturisme, produse de General Motors Austria, care se încadrează la codul ex NC 8708 40 10 (codul adițional Taric 8996; altele: codul adițional Taric 8997) și origine din Austria, în sensul Protocolului nr. 3 la acord.

Acest drept de 4,9 % se aplică până când Consiliul, la propunerea Comisiei, ajunge la concluzia că ajutoarele în cauză nu mai au efecte de denaturare a concurenței și a schimburilor comerciale, sau le au cel mult pentru o perioadă echivalentă cu durata medie a amortizării fiscale.”

- 3 Reclamanta, Opel Austria GmbH, fostă General Motors Austria GmbH, societate de naționalitate austriacă, este o filială deținută 100% de General Motors Corporation, Detroit, societate de naționalitate americană. Aceasta este singurul producător de cutii de viteze F15, pe care le exportă în Comunitate din 1993.
- 4 Între 1989 și 1990, grupul General Motors, din care face parte reclamanta, a constatat că era necesar să creeze capacități de producție pentru chiulase ale cilindrului și arbori cu came, precum și pentru cutii de viteze manuale, care urmau să fie utilizate în motoare noi, pentru a satisface nevoile centrelor sale de producție din Europa.
- 5 În cursul procesului de evaluare a sitului industrial, care a cuprins locațiile General Motors din Japonia, Brazilia, Ungaria și Austria, precum și un sit din Cehoslovacia, autoritățile austriece au anunțat că intenționează să acorde un ajutor public reclamantei în cazul în care investiția îndeplinește anumite condiții impuse de legislația austriacă.
- 6 În martie 1991, Republica Austria și reclamanta au informat Comisia cu privire la intenția guvernului austriac de a acorda un ajutor reclamantei în favoarea investițiilor destinate să extindă producția de cutii de viteze, de arbori cu came și de chiulase ale cilindrului din uzina reclamantei de la Aspern/Viena.
- 7 La 19 martie 1991 a fost organizată o reuniune informală la Comisie, între reprezentanții guvernului austriac și ai reclamantei și funcționarii Direcției Generale Concurență (DG IV) a Comisiei. În cursul acestei reuniuni, a fost prezentat proiectul de investiții al reclamantei și ajutorul pe care Republica Austria intenționa să i-l acorde. Funcționarii DG IV au pus apoi un anumit număr de întrebări guvernului austriac și reclamantei. Guvernul austriac a răspuns acestor întrebări printr-un fax din 20 martie 1991, iar reclamanta printr-un fax din 21 martie 1991.
- 8 La mijlocul lunii aprilie 1991, au avut loc conversații telefonice între DG IV și guvernul austriac și între DG IV și reclamantă.
- 9 La 26 aprilie 1991, guvernul austriac a anunțat reclamanta că ajutorul urma să fie acordat în curând și că îl considera compatibil cu articolele 23 și 27 din Acordul de liber schimb dintre Comunitate și Austria (denumit în continuare „ALS”), încheiat în temeiul Regulamentului (CEE) nr. 2836/72 al Consiliului din 19 decembrie 1972 de încheiere a unui acord între Comunitatea Economică Europeană și Republica Austria și de adoptare a dispozițiilor de aplicare a acestuia (JO L 300, p. 1). Acesta a autorizat reclamanta să realizeze investiția, chiar dacă acordurile cu guvernul privind ajutorul nu fuseseră încă oficial încheiate.
- 10 Conform Consiliului, cu ocazia unei reuniuni din 22 iulie 1991 între vicepreședintele Comisiei, Sir Leon Brittan, și reprezentanții unui partid politic austriac, reuniune a cărei temă era aderarea Republicii Austria la Uniunea Europeană, Sir Leon Brittan ar fi invocat, incidental, ajutorul acordat reclamantei, în timpul unei discuții cu ambasadorul Austriei la Bruxelles.
- 11 Lucrările la terasamentul pentru construcția noilor instalații ale reclamantei de la Aspern/Viena au început la 27 iulie 1991.
- 12 Comisia a adoptat avizul privind cererea de aderare a Republicii Austria [SEC (91) 1590 final] la 1 august 1991. În acest aviz, publicat în *Buletinul Comunităților Europene – Suplimentul nr. 4/92*, Comisia menționa că, în ceea ce privește ajutoarele de stat, chiar dacă volumul ajutoarelor austriece a cunoscut o diminuare în cursul ultimilor ani, aplicarea

normelor comunitare ar trebui să aibă ca rezultat o evoluție semnificativă a sistemului instaurat în Austria. În acest sens, Comisia menționa în special: „Exemplele recente de ajutoare acordate industriei automobilelor arată că, deși nu dispune de un regim de ajutoare sectoriale în favoarea acestei industrii, mobilizarea unor instrumente cum ar fi Financial Guarantee Act (General Motors) [... face] imperativ un control atent al impactului sectorial al ajutoarelor austriece.”

- 13 La 21 iulie 1992, reclamanta a încheiat un acord cu Finanzierungs-garantiesellschaft prin care se acorda un ajutor de 10% până la atingerea unui plafon de 450 milioane ATS pentru o investiție totală care putea să ajungă la un maximum susceptibil a fi subvenționat de 4,5 miliarde ATS. La 1 decembrie 1992, reclamanta a încheiat un acord similar cu orașul Viena, prin care i se acorda un ajutor suplimentar de 5% până la atingerea unui plafon de 225 milioane ATS.
- 14 În cursul lunii octombrie 1992, Comisia a comunicat verbal autorităților austriece că proiectul General Motors risca să creeze o problemă, pe care dorea să o abordeze.
- 15 La 21 decembrie 1992, directorul general al Direcției Generale Relații Externe (DG I) a Comisiei a trimis o scrisoare ambasadorului Austriei la Bruxelles prin care îl informa că, în conformitate cu serviciile competente ale Comisiei, investiția General Motors de la Aspern nu era conformă cu dispozițiile ALS și prin care îi cerea ca, înainte de sesizarea oficială a Comitetului mixt al ALS de către Comisie, să invite autoritățile austriece să se decidă cu privire la acest subiect.
- 16 Comisia a sesizat Comitetul mixt al ALS cu privire la acest aspect la reuniunea acestuia din 25 februarie 1993. În timpul acestei reuniuni, Comisia a transmis guvernului austriac chestionare datând din 17 și 24 februarie 1993, precum și o notă informativă din 17 februarie 1993, prezentând pe scurt poziția sa cu privire la proiectul General Motors de la Aspern.
- 17 În continuare, au avut loc reuniuni tehnice între Comisie și Republica Austria la 16 martie și 15 aprilie 1993. În timpul celei de-a doua reuniuni, la care, la invitația guvernului austriac, au participat reprezentanți ai reclamantei, aceștia din urmă au transmis Comisiei un memorandum cu privire la compatibilitatea ajutorului acordat de Republica Austria cu ALS.
- 18 În timpul unei noi reuniuni între Comisie și Republica Austria, la 21 iunie 1993, guvernul austriac a transmis Comisiei un memorandum al reclamantei cu privire la intensitatea ajutorului.
- 19 La 29 iunie 1993, Comisia și-a prezentat pe scurt poziția într-o notă internă. Această notă i-a fost comunicată reclamantei la 29 noiembrie 1993.
- 20 Un al treilea memorandum al reclamantei, în care se expuneau considerațiile politice privind ajutorul, i-a fost transmis Comisiei la 15 iulie 1993.
- 21 La 22 iulie 1993, Comisia a adoptat propunerea regulamentului în litigiu.
- 22 La 22 noiembrie 1993 a avut loc o reuniune între funcționarii Comisiei și reprezentanții Republicii Austria și ai reclamantei, aceștia din urmă fiind invitați de Republica Austria. La această reuniune, funcționarii Comisiei au confirmat că, după părerea lor, ajutorul nu era justificat nici în temeiul ALS, nici în temeiul reglementării comunitare. Cu toate acestea, potrivit reclamantei, aceștia au întrebat dacă o parte a ajutorului fusese acordată în scopul protejării mediului, al cercetării și dezvoltării sau al formării.

- 23 Prin Decizia 94/1/CECA, CE a Consiliului și Comisiei din 13 decembrie 1993 privind încheierea Acordului privind Spațiul Economic European între Comunitățile Europene, statele membre ale acestora și Republica Austria, Republica Finlanda, Republica Islanda, Principatul Liechtenstein, Regatul Norvegiei, Regatul Suediei și Confederația Elvețiană (JO 1994, L 1, p. 1, denumită în continuare „Decizia 94/1”), și prin Decizia 94/2/CECA, CE a Consiliului și Comisiei din aceeași dată privind încheierea Protocolului de adaptare a Acordului privind Spațiul Economic European între Comunitățile Europene, statele membre ale acestora și Republica Austria, Republica Finlanda, Republica Islanda, Principatul Liechtenstein, Regatul Norvegiei și Regatul Suediei (JO 1994, L 1, p. 571, denumită în continuare „Decizia 94/2”), Consiliul și Comisia au aprobat, în numele Comunității Europene și al Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului, Acordul privind Spațiul Economic European (denumit în continuare „Acordul SEE” sau „acordul”) și Protocolul de adaptare a Acordului SEE (denumit în continuare „Protocolul de adaptare”). În aceeași zi, Comunitățile, ca ultime părți contractante, și-au depus instrumentele de aprobare (a se vedea informarea privind data intrării în vigoare a Acordului privind Spațiul Economic European și a Protocolului de adaptare a Acordului privind Spațiul Economic European, JO 1994, L 1, p. 606).
- 24 Printr-o scrisoare din 14 decembrie 1993, reclamanta a transmis Comisiei un memorandum cu privire la compatibilitatea ajutorului cu normele interne ale Comunității referitoare la ajutoarele de stat legate de protecția mediului, de cercetare și dezvoltare și de formare. La 15 decembrie 1993, Comisia a pregătit o notă informativă conținând comentarii asupra memorandumului menționat anterior. Această notă i-a fost comunicată reclamantei printr-o scrisoare din 1 februarie 1994.
- 25 La 20 decembrie 1993, Consiliul a adoptat regulamentul în litigiu.
- 26 Acordul SEE a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1994.

Procedura

- 27 Prin cererea înregistrată la grefa Tribunalului la 21 martie 1994, reclamanta a introdus prezenta acțiune.
- 28 Președintele Tribunalului a repartizat cauza celei de-a doua camere. La 7 iulie 1994, Tribunalul a hotărât să trimită cauza în fața unei camere alcătuite din trei judecători. Prin decizia din 23 ianuarie 1995, cauza a fost repartizată celei de-a patra camere.
- 29 Prin cererea depusă la grefa Tribunalului la 12 august 1994, Comisia a cerut să intervină în sprijinul pretențiilor pârâtului. Prin cererea depusă la grefa Tribunalului la 26 august 1994, Republica Austria a cerut să intervină în sprijinul pretențiilor reclamantei. Cererile de intervenție din partea Comisiei și a Republicii Austria au fost admise prin ordonanțele președintelui celei de-a doua camere din 7 și, respectiv, 20 octombrie 1994.
- 30 Pe baza raportului judecătorului raportor, Tribunalul (camera a patra) a hotărât să deschidă procedura orală fără să dispună măsuri prealabile de cercetare judecătorească. Cu toate acestea, Tribunalul a adresat unele întrebări scrise Consiliului și Oficiului pentru Publicații Oficiale ale Comunităților Europene (denumit în continuare „Oficiul pentru Publicații”). Aceștia au răspuns prin scrisori depuse la grefă la 20 august și respectiv 26 iulie 1996.

- 31 Procedura orală a avut loc la 19 septembrie 1996. Au fost ascultate susținerile orale ale reprezentanților părților și răspunsurile acestora la întrebările orale ale Tribunalului.

Pretențiile părților

- 32 Opel Austria GmbH, în calitate de reclamantă, solicită Tribunalului:
- anularea în întregime a regulamentului în litigiu;
  - în subsidiar, anularea regulamentului în măsura în care acesta se aplică reclamantei sau în măsura în care drepturile depășesc 1,23 %;
  - obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată.
- 33 Republica Austria, în calitate de intervenientă, solicită Tribunalului:
- admiterea pretențiilor reclamantei;
  - obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată suportate de Republica Austria, în conformitate cu articolul 87 alineatul (4) al doilea paragraf din Regulamentul de procedură sau, în subsidiar, obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată suportate de Republica Austria înainte ca aceasta să devină stat membru sau a celor legate de această perioadă.
- 34 Consiliul, în calitate de pârât, solicită Tribunalului:
- respingerea acțiunii;
  - obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.
- 35 Comisia, în calitate de intervenientă, solicită Tribunalului respingerea acțiunii.

Cu privire la fond

- 36 Reclamanta invocă zece motive în sprijinul pretențiilor sale vizând anularea, întemeiate în special:
- pe o încălcare a articolelor 10, 26 și 62 din Acordul SEE;
  - pe o încălcare a aranjamentului interimar de pregătire a intrării în vigoare regulamentare a Acordului SEE și a obligației de drept internațional public de a nu priva un tratat de obiectul și de scopul său înainte de intrarea în vigoare a acestuia;
  - pe un abuz de putere, deoarece Consiliul a aplicat proceduri ale ALS pentru a retrage unele concesiuni tarifare acordate în temeiul Acordului SEE;

- pe o încălcare a articolului VI din Acordul General pentru Tarife și Comerț (denumit în continuare „GATT”) și a Acordului privind interpretarea și aplicarea articolelor VI, XVI și XXIII din Acordul General pentru Tarife și Comerț [încheiat la Geneva la 12 aprilie 1979, IBDD – Suplimentul nr. 26 (1980), p. 63];
- pe o încălcare a procedurilor de consultare și de reglementare a diferendelor din cadrul ALS, precum și dintr-o aplicare cu rea-credință a ALS;
- pe o încălcare a articolelor 23 și 27 din ALS;
- pe o încălcare a Regulamentului (CEE) nr. 2423/88 al Consiliului din 11 iulie 1988 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping sau al subvențiilor din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Economice Europene (JO L 209, p. 1), precum și a Regulamentului nr. 2837/72;
- pe o încălcare a drepturilor fundamentale ale reclamantei;
- pe compatibilitatea ajutorului cu articolele 92 și 93 din Tratatul CE;
- pe o motivare insuficientă a regulamentului în litigiu sau pe erori evidente de apreciere.

37 Deoarece primul motiv și a doua parte a celui de-al doilea motiv sunt legate, ar trebui examinate împreună.

În ceea ce privește primul motiv și a doua parte a celui de-al doilea motiv, examinate împreună, întemeiate pe încălcarea articolelor 10, 26 și 62 din Acordul SEE, precum și a obligației de drept internațional public de a nu priva un tratat de obiectul și de scopul său înainte de intrarea în vigoare a acestuia

38 Aceste motive, examinate împreună, au mai multe părți. Conform primei părți, Consiliul ar fi antedatată în mod intenționat numărul *Jurnalului Oficial al Comunităților Europene* în care a fost publicat regulamentul în litigiu. A doua, a treia și a patra parte se referă la o încălcare a articolelor 10, 26 și, respectiv, 62 din Acordul SEE. A cincea parte se întemeiază pe o încălcare a obligației de drept internațional public de a nu priva un tratat de obiectul și de scopul său înainte de intrarea în vigoare a acestuia.

Argumentele părților

39 Cu titlu general, reclamanta și Republica Austria susțin că regulamentul în litigiu a intrat în vigoare după data intrării în vigoare a Acordului SEE (a se vedea considerente 41 și 42 de mai jos) și că, prin urmare, trebuie să fie compatibil cu acest acord. Reclamanta pretinde că, fiind incompatibil cu Acordul SEE, regulamentul în cauză trebuie declarat nul *ab initio*.

40 Consiliul și Comisia afirmă că data decisivă pentru aprecierea validității regulamentului în litigiu este data adoptării sale. Deoarece regulamentul a fost adoptat înainte de intrarea în vigoare a Acordului SEE, acesta nu ar fi aplicabil în speță.

- Cu privire la pretinsa antedatată a numărului *Jurnalului Oficial* în care a fost publicat regulamentul în litigiu

- 41 Reclamanta remarcă că regulamentul în litigiu precizează în articolul 2 că intră în vigoare „la data publicării în Jurnalul Oficial”. Făcând referire la Hotărârea Curții din 31 martie 1977, Société pour l’exportation des sucres / Comisiei (88/76, Recueil p. 709, considerentul 14 și următoarele), și Hotărârea Curții din 25 ianuarie 1979, Racke (98/78, Recueil p. 69, considerentul 15), reclamanta observă că se consideră că Jurnalul Oficial s-a publicat la data înscrisă pe acesta, dar că poate fi stabilit de către părți că a fost de fapt publicat la o dată ulterioară.
- 42 Chiar dacă numărul Jurnalului Oficial în care a fost publicat regulamentul în litigiu (JO L 343) are înscrisă data de 31 decembrie 1993, acesta a fost de fapt publicat la 11 sau 12 ianuarie 1994. În sprijinul acestei afirmații, reclamanta invocă o scrisoare a Oficiului pentru Publicații și constatările oficiale ale unui executor judecătoresc luxemburghez. Prin urmare, regulamentul a intrat în vigoare cel mai devreme la 11 ianuarie 1994.
- 43 Reclamanta recunoaște că, până în prezent, Curtea a considerat că erorile privind data publicării imprimată pe Jurnalul Oficial nu afectau valabilitatea actului publicat în acesta (a se vedea Hotărârea Société pour l’exportation des sucres / Comisiei, menționată anterior, considerentul 14 și următoarele și Hotărârea Racke, menționată anterior, considerentul 15). Cu toate acestea, hotărârile în cauză nu privesc decât erorile dintr-o singură zi de lucru, comise de Oficiul pentru Publicații. În schimb, în prezenta cauză, deoarece Consiliul a antedatat în mod intenționat numărul Jurnalului Oficial în care s-a publicat regulamentul în litigiu, Tribunalul ar trebui să-l anuleze numai din acest motiv. Într-adevăr, procedeu utilizat de Consiliu, care încerca să creeze impresia că regulamentul intrase în vigoare înaintea Acordului SEE, este contrar principiului bunei administrări și, de asemenea, aduce atingere încrederii pe care publicul o acordă autenticității Jurnalului Oficial. Un astfel de procedeu este în special inadecvat deoarece cadrul juridic existent la 31 decembrie 1993 era total diferit de cel existent la 11 ianuarie 1994. Consiliul a transmis Oficiului pentru Publicații versiunea originală a regulamentului în litigiu în ianuarie 1994, dar i-a dat totuși instrucțiunea să îl publice într-un Jurnal Oficial din ediția 1993.
- 44 De asemenea, reclamanta afirmă că explicația dată de Consiliu, potrivit căreia întârzierea s-a datorat unei supraîncărcări a activității la sfârșit de an, nu este de natură să scutească Oficiul pentru Publicații de obligația de a indica în mod corect data de publicare efectivă în Jurnalul Oficial. În afară de aceasta, procedeu utilizat de Consiliu nu este nici obișnuit, nici necesar. Alte trei acte adoptate în decembrie 1993 au fost la rândul lor publicate în Jurnalul Oficial în 1994. Consiliul a încercat astfel în mod intenționat să publice regulamentul în litigiu într-un Jurnal Oficial din anul 1993.
- 45 Republica Austria consideră că, independent de problema de a ști dacă Jurnalul Oficial a fost sau nu antedatat în mod intenționat, respectarea condițiilor de publicare în Jurnalul Oficial este o condiție procedurală fundamentală. Republica Austria adaugă că data intrării în vigoare a regulamentului în litigiu este importantă pentru examinarea legalității sale, deoarece Acordul SEE interzice instituirea de noi drepturi vamale după intrarea sa în vigoare.
- 46 Consiliul confirmă că regulamentul în litigiu a fost publicat la 11 ianuarie 1994, într-un număr al Jurnalului Oficial cu data de 31 decembrie 1993, și că, prin urmare, regulamentul în litigiu a intrat în vigoare la 11 ianuarie 1994. Cu toate acestea, acest lucru nu ar face regulamentul nul. Potrivit jurisprudenței Curții (Hotărârea Société pour l’exportation des sucres / Comisiei, menționată anterior, considerentul 14 și următoarele și Hotărârea Racke, menționată anterior, considerentul 15), o eroare privind data publicării care figurează în Jurnalul Oficial nu face un act comunitar nul. Antedatarea accidentală sau intenționată a unui număr al Jurnalului Oficial nu poate atrage nulitatea unui act comunitar decât în măsura în

care data intrării în vigoare a actului ar putea fi importantă în ceea ce privește legalitatea acestui act, ceea ce nu este cazul în speță.

- 47 Consiliul contestă că ar fi antedatată în mod intenționat publicarea în Jurnalul Oficial. Punerea la dispoziție tardivă a JO L 343 s-ar explica prin faptul că la sfârșitul fiecărui an calendaristic trebuie să se publice un număr mare de acte adoptate de instituțiile comunitare la sfârșitul lunii decembrie. De asemenea, Consiliul nu a pretins niciodată că regulamentul în litigiu ar fi intrat în vigoare înainte de data reală a publicării sale.
- Cu privire la pretinsa încălcare a articolului 10 din Acordul SEE
- 48 Reclamanta susține că, deoarece prevede că „se reintroduce un drept de 4,9 %”, regulamentul în litigiu este, de la intrarea în vigoare a Acordului SEE, contrar articolului 10 din acest acord.
- 49 Din jurisprudența Curții reiese că dispozițiile Acordului SEE sunt parte integrantă a ordinii juridice comunitare (a se vedea Hotărârea Curții din 30 aprilie 1974, Haegeman, 181/73, Recueil p. 449, considerentele 3 – 5). Articolul 10 din acord, care interzice drepturile vamale de import, precum și orice taxe cu efect echivalent între părțile contractante, corespunde articolelor 12, 13, 16 și 17 din Tratatul CE. Acesta este identic în esență cu dreptul comunitar intern și, prin urmare, ar trebui, în conformitate cu articolul 6 din Acordul SEE, să fie analizat în lumina jurisprudenței Curții privind dispozițiile Tratatului CE care sunt identice în esență.
- 50 În acest sens, articolul 12 din Tratatul CE este dispoziția care corespunde articolului 10 din Acordul SEE în ceea ce privește drepturile de import. În ceea ce privește articolul 12 din Tratatul CE, Curtea a hotărât că „drepturile vamale sunt interzise indiferent de orice considerent cu privire la scopul pentru care au fost instituite, precum și la destinația veniturilor pe care le generează” (Hotărârea Curții din 1 iulie 1969, Sociaal Fonds voor de Diamantarbeiders, 2/69 și 3/69, Recueil p. 211, considerentul 13; a se vedea și Hotărârea Curții din 5 februarie 1963, Van Gend en Loos, 26/62, Recueil p. 1). Curtea a indicat că această dispoziție joacă un rol central în ansamblul normelor care vizează asigurarea liberei circulații a mărfurilor. Această libertate reprezintă nu numai unul din scopurile centrale ale Tratatului CE, dar și unul din obiectivele principale ale Acordului SEE. În context comunitar, Curtea a hotărât că orice excepție de la această regulă esențială trebuie să fie prevăzută în mod clar de tratat și că aceasta este de strictă interpretare (a se vedea Hotărârea Curții din 13 noiembrie 1964, Comisia / Luxemburgului și Belgiei, 90/63 și 91/63, Recueil p. 1217, și Hotărârea Curții din 20 aprilie 1978, Commissionnaires réunis, 80/77 și 81/77, Recueil p. 927).
- 51 Reclamanta concluzionează că, în conformitate cu articolul 6 din Acordul SEE, articolul 10 trebuie interpretat în sensul că „drepturile vamale sunt interzise indiferent de orice considerent cu privire la scopul pentru care au fost instituite”, respectiv cuprinzând o interdicție generală și absolută.
- 52 Acordul SEE interzice menținerea drepturilor vamale și, *a fortiori*, instituirea unor astfel de drepturi. Adoptând regulamentul în litigiu, Comunitatea a creat un nou drept vamal, cu efect după intrarea în vigoare a Acordului SEE.
- 53 În ceea ce privește diferențele dintre Tratatul CE și Acordul SEE invocate de Consiliu pentru a demonstra că articolul 10 din Acordul SEE trebuie interpretat în mod diferit față de articolul 12 din Tratatul CE, reclamanta arată că acestea erau cunoscute de autorii Acordului SEE, care totuși au adoptat articolul 6 din acord.

- 54 Importanța unei interpretări omogene a normelor din Acordul SEE și a normelor comunitare este pusă în evidență chiar în acord, în special în articolul 1 și în al patrulea și al cincisprezecelea motiv din preambul.
- 55 În ceea ce privește argumentul Consiliului potrivit căruia CE este o uniune vamală, iar Spațiul Economic European (denumit în continuare „SEE”) o zonă de liber schimb, reclamanta subliniază că această diferență nu are nicio influență asupra scutirii de drepturi vamale pentru produsele originare din părțile contractante.
- 56 De asemenea, răspunzând argumentului Consiliului potrivit căruia clauzele de salvagardare prevăzute de Acordul SEE nu au corespondent în Tratatul CE, reclamanta remarcă că astfel de clauze existau în dreptul comunitar în timpul perioadei de tranziție și că, în Hotărârea Sociaal Fonds voor de Diamantarbeiders, Curtea a declarat ilegale tocmai drepturile percepute în timpul perioadei de tranziție. Prin urmare, Curtea ar fi stabilit o interdicție necondițională în ceea ce privește drepturile vamale în pofida dreptului statelor membre de a recurge la măsuri de salvagardare în anumite circumstanțe.
- 57 În ceea ce privește argumentul Comisiei prin care se încearcă evidențierea faptului că articolul 10 din Acordul SEE și dispozițiile corespondente ale Tratatului CE nu sunt identice în esență, reclamanta arată că Acordul SEE prevede într-adevăr câteva excepții rare de la eliminarea tuturor drepturilor, dar că fiecare excepție este strict definită și, de asemenea, însoțită de o clauză expresă care interzice ca această excepție să fie extinsă dincolo de ceea ce termenii săi prevăd în mod explicit. Astfel, reclamanta observă că a doua teză din articolul 10 din acord prevede că drepturile vamale cu caracter fiscal sunt interzise, cu excepția celor menționate de Protocolul 5, și că articolul 26 din acord stipulează că drepturile compensatorii și alte măsuri de politică comercială sunt interzise, cu excepția celor permise în temeiul Protocolului 13. De asemenea, drepturile adoptate în temeiul articolului 64 din acord ar putea fi adoptate deoarece acest articol este o excepție de la articolul 10 din acord.
- 58 Reclamanta consideră ca lipsit de relevanță în speță argumentul Comisiei conform căruia ALS rămâne singurul drept aplicabil, deoarece Acordul SEE nu este destinat să remedieze efectele de denaturare a concurenței și a schimburilor comerciale provocate de ajutoarele existente de tipul celui în cauză în speță. Interzicerea drepturilor vamale este reglementată de Acordul SEE, indiferent dacă normele acestuia privind ajutoarele de stat se aplică sau nu ajutorului.
- 59 De asemenea, reclamanta respinge argumentul Consiliului potrivit căruia dreptul reintrodus de regulamentul în litigiu este un drept *sui generis*. Reclamanta arată că Acordul SEE conține o interdicție generală în ceea ce privește drepturile vamale cu un număr foarte mic de excepții strict definite. Prin urmare, nu poate exista nicio altă excepție, nescrisă și nespecificată, de la această normă pentru drepturi *sui generis* deoarece, potrivit principiilor de interpretare general admise, excepțiile de la normele generale trebuie să fie fondate pe dispoziții legale exprese, care trebuie să fie, la rândul lor, interpretate restrictiv. Reclamanta adaugă că, deși dreptul instituit prin regulamentul în litigiu ar trebui diferențiat de celelalte drepturi vamale deoarece reprezintă retragerea unui avantaj acordat în temeiul ALS, acest lucru nu-i schimbă natura. Drepturile vamale rămân drepturi vamale, indiferent de motivul pentru care Consiliul le instituie.
- 60 În cele din urmă, reclamanta afirmă că, în temeiul articolului 120 din Acordul SEE, acest acord prevalează asupra ALS, deoarece Acordul SEE se referă la un domeniu general și că, în domeniul în cauză în speță, cele două acorduri reglementează „aceeași materie”. Este evident

că Acordul SEE se referă la eliminarea drepturilor vamale pentru produsele industriale între părți, la restricțiile în acordarea ajutoarelor de stat și la condițiile prealabile adoptării unor măsuri protecționiste. De asemenea, obiectivele Acordului SEE sunt mai vaste decât cele ale ALS.

- 61 Republica Austria susține că, în conformitate cu articolul 6 din Acordul SEE, articolul 10 din acest acord trebuie analizat în lumina jurisprudenței Curții privind dispozițiile corespondente ale Tratatului CE. În ceea ce privește diferențele dintre Tratatul CE și Acordul SEE, Republica Austria arată că, în pofida acestor diferențe, Curtea AELS, în Hotărârea din 16 decembrie 1994, Restamark (E1-194, Report of the EFTA Court, 1 January 1994-30 June 1995, p. 15, considerentele 32-34, 46, 56, 63-64), a considerat în mod implicit că articolele din Acordul SEE care sunt identice în esență trebuie interpretate în conformitate cu jurisprudența relevantă a instanțelor comunitare. De asemenea, Republica Austria susține că Acordul SEE și ALS prevăd amândouă scutirea de drepturi pentru produsele industriale, inclusiv pentru produsul în cauză în speță, și că, în temeiul articolului 120 din Acordul SEE, ALS nu mai este aplicabil de la 1 ianuarie 1994.
- 62 Consiliul susține că regulamentul în litigiu este compatibil cu articolul 10 din Acordul SEE. În acest sens, Consiliul susține faptul că, deși în conformitate cu articolul 6 din Acordul SEE, articolul 10 trebuie în principiu interpretat în lumina jurisprudenței Curții privind dispozițiile corespondente ale Tratatului CE, în special articolul 12, acesta nu poate fi interpretat în sensul că „drepturile vamale sunt interzise indiferent de orice considerent cu privire la scopul pentru care au fost instituite” (Hotărârea Sociaal Fonds voor de Diamantarbeiders, menționată anterior, considerentul 13). Conform Consiliului, există diferențe importante între Tratatul CE și Acordul SEE (a se vedea Avizul Curții din 14 decembrie 1991 privind Acordul SEE, Avizul 1/91, Recueil p. I-6079, considerentele 13-22), diferențe care impun o interpretare diferită a articolului 10 din acordul menționat anterior. Astfel, Acordul SEE nu are ca scop realizarea unei piețe unice fără frontiere interne, iar dispozițiile sale privind libera circulație a mărfurilor nu se aplică decât produselor originare din părțile contractante. Tratatul CE este, la rândul său, o cartă constituțională și instituie o nouă ordine juridică, iar dispozițiile Tratatului CE care reglementează libera circulație și concurența nu reprezintă o finalitate în ele însele, ci sunt mijloace de realizare a obiectivelor de integrare economică care să ducă la instituirea unei piețe interne și a unei uniuni economice și monetare pentru a contribui la progresele concrete ale Uniunii Europene.
- 63 De asemenea, spre deosebire de Tratatul CE care, la sfârșitul perioadei de tranziție, nu permite statelor membre să adopte măsuri de salvagardare, Acordul SEE conține în articolul 64 dispoziții care permit părților contractante să adopte măsuri în vederea remedierii unei denaturări a concurenței rezultate din acordarea de ajutoare de stat de către o parte contractantă sau din existența unor monopoluri de stat și, în articolul 26, coroborat cu Protocolul 13, dispoziții care autorizează instituirea unor drepturi compensatorii în cazul în care *acquis-ul* comunitar nu ar fi complet integrat în acord. Spre deosebire de clauzele din Acordul SEE, clauzele de salvagardare din Tratatul CE invocate de reclamantă nu permit adoptarea unor măsuri autonome, dar prevăd adoptarea unor măsuri de către Consiliu sau de către Comisie, sau de către un stat membru după autorizarea specifică din partea Comisiei.
- 64 Ca răspuns la argumentul reclamantei potrivit căruia faptul că CE este o uniune vamală, iar SEE o zonă de liber schimb nu are nicio influență asupra scutirii de drepturi vamale pentru produsele originare din părțile contractante, Consiliul subliniază că în cadrul Comunității, nu se mai face controlul la frontiere al produselor originare din statele membre sau al produselor din țări terțe care au fost puse în liberă circulație. Dimpotrivă, în cadrul SEE chiar și

produsele originare din părțile contractante sunt supuse controalelor la frontiere, fie din partea Comunității, fie a celorlalte părți contractante.

- 65 Consiliul concluzionează că părțile contractante pot, în anumite limite, să instituie și/sau să mențină drepturi ca măsuri de salvagardare destinate să remedieze anumite denaturări ale concurenței care aduc atingere schimburilor comerciale dintre ele.
- 66 Consiliul adaugă că dreptul instituit prin regulamentul în litigiu nu este un drept normal, ci o măsură de salvagardare, adoptată în conformitate cu dispozițiile ALS. În calitate de drept *sui generis*, acesta nu intră sub incidența articolului 10 din Acordul SEE, chiar dacă acest articol s-ar interpreta în modul sugerat de reclamantă. În primul rând, regulamentul în litigiu nu instituie un drept, ci retrage o concesiune tarifară prin reintroducerea unui drept. În al doilea rând, acest drept nu are un efect general, deoarece nu se aplică decât unui anumit tip de cutii de viteze, produse de un anumit producător într-o anumită țară. În al treilea rând, dreptul a fost reintrodus cu un scop precis, respectiv remedierea denaturărilor provocate de ajutorul acordat de Republica Austria, denaturări care nu au dispărut o dată cu intrarea în vigoare a Acordului SEE. În al patrulea rând, dreptul a fost reintrodus pentru o perioadă precisă și limitată.
- 67 În cele din urmă, în ceea ce privește articolul 120 din Acordul SEE, drepturile vamale între Comunitate și Republica Austria au fost eliminate prin articolul 3 din ALS. Acordul SEE nu a făcut decât să mențină aceste concesiuni tarifare acordate în temeiul ALS, dar nu a prevăzut în realitate concesiuni tarifare. Prin urmare, dispozițiile ALS privind concesiunile tarifare nu au încetat să se aplice și, în conformitate cu articolul 120 din Acordul SEE, drepturile vamale legal instituite în temeiul ALS au putut astfel să fie menținute după intrarea în vigoare a Acordului SEE, indiferent dacă erau sau nu conforme cu articolul 10 din acest acord. Situația este în mod clar diferită de cea existentă în momentul aderării Republicii Austria la Uniunea Europeană. Regulamentul a încetat atunci să se aplice, deoarece ALS încetase la rândul său să se aplice.
- 68 Comisia susține că articolul 10 din Acordul SEE și dispozițiile corespondente ale Tratatului CE nu sunt identice în esență și că, prin urmare, articolul 6 din acord nu este aplicabil. Din articolul 10 reiese că drepturile vamale cu caracter fiscal nu sunt considerate ca intrând în mod automat în noțiunea de drepturi vamale de import sau de export și taxe cu efect echivalent. Situația este aceeași pentru drepturile vamale cu caracter de salvagardare, deoarece nici acestea nu fac parte din politica generală din domeniul drepturilor vamale, ci își urmăresc propriul scop. În cazul în care articolul 10 ar trebui interpretat așa cum dorește reclamanta, ar fi imposibil să se aplice articolul 64 din acord. De asemenea, în acest caz, articolul 26 din acord nu ar fi necesar. Deoarece Acordul SEE nu este destinat să remedieze efectele de denaturare a concurenței și a schimburilor comerciale provocate de ajutoare existente de tipul celui în cauză în speță, ALS rămâne singurul drept aplicabil. Comisia subliniază că articolul 120 din Acordul SEE prevede că acest acord prevalează asupra ALS numai în măsura în care reglementează aceeași materie. S-ar permite astfel continuarea aplicării unor dispoziții ale ALS, cum ar fi cele pe care Comunitatea le-a aplicat în speță.

– Cu privire la pretinsa încălcare a articolului 26 din Acordul SEE

- 69 Reclamanta susține că măsura introdusă prin regulamentul în cauză este un drept compensatoriu și invocă în sprijinul acestei afirmații, în special, definiția din articolul VI alineatul (3) ultima teză din GATT, potrivit căreia un drept compensatoriu este „un drept special perceput în vederea neutralizării oricărei prime sau subvenții acordate, direct sau indirect, la fabricarea, producția sau exportul unui produs”. Prin urmare, regulamentul în

litigiu încalcă, de asemenea, articolul 26 din Acordul SEE care, confirmând în special principiul general formulat la articolul 10 din acord, interzice drepturile compensatorii între părțile contractante, cu excepția dispozițiilor contrare ale acordului.

- 70 Din dispozițiile Protocolului 13 la acord reiese că, în ceea ce privește neaplicarea măsurilor antidumping și a măsurilor compensatorii, pentru ca în speță să existe excepție de la interdicția prevăzută la articolul 26, ar trebui ca *acquis*-ul comunitar privind comerțul cu piese separate de automobile să nu fie complet integrat în acord, ceea ce nu este cazul. Toate normele privind ajutoarele de stat aplicabile sectorului automobilelor sunt menționate în mod expres în anexa XV la Acordul SEE. În ceea ce privește produsele fabricate de reclamantă, acestea sunt de origine austriacă și intră sub incidența capitolelor 25–97 din Sistemul Armonizat de Descriere și de Codificare a Mărfurilor [a se vedea articolul 8 alineatele (2) și (3) litera (a) din Acordul SEE].
- 71 Republica Austria susține că regulamentul în litigiu este contrar articolului 26 din Acordul SEE. Ceea ce contează nu este numele dat de Consiliu dreptului în cauză, ci obiectivul urmărit în realitate de acesta și efectul pe care îl implică respectiv, în speță, cel al unui drept compensatoriu.
- 72 Consiliul susține că regulamentul în litigiu nu instituie un drept compensatoriu ci retrage, în temeiul articolelor 23 și 27 alineatul (3) litera (a) din ALS, o concesiune tarifară care îi fusese acordată Republicii Austria în conformitate cu acest acord. Prin urmare, regulamentul în litigiu nu reprezintă o încălcare a articolului 26 din Acordul SEE.
- 73 Comisia afirmă că regulamentul în litigiu nu instituie drepturi compensatorii, ci reprezintă o măsură de salvagardare *sui generis* ce constă în retragerea unei concesiuni tarifare în temeiul articolului 113 din Tratatul CE, măsură avută în vedere în mod expres de ALS în cazul unui diferend nerezolvat cu privire la normele legate de ajutoarele de stat conținute de acest acord.

– Cu privire la pretinsa încălcare a articolului 62 din Acordul SEE

- 74 Reclamanta susține că articolul 62 din Acordul SEE indică în mod clar că, în materie de ajutoare de stat, competența Comunității este limitată la ajutoarele acordate de statele membre. Prin urmare, acesta consideră că, la 1 ianuarie 1994, Comunitatea și-a pierdut competența în ceea ce privește ajutoarele acordate în țările din AELS. Prin urmare, intrarea în vigoare a regulamentul în litigiu după această dată este incompatibilă cu articolul 62 din Acordul SEE. Invocând argumentul potrivit căruia ar fi putut adopta regulamentul în litigiu ca măsură de salvagardare în temeiul articolului 64 din Acordul SEE, Consiliul recunoaște că nu a respectat procedura prevăzută de acest articol.
- 75 Consiliul arată mai întâi că regulamentul în litigiu nu a fost adoptat în temeiul Acordului SEE, ci în temeiul ALS. Apoi, Consiliul afirmă că nu a declarat ajutorul nul sau incompatibil cu funcționarea Acordului SEE, lucru care nu ar putea fi făcut decât de către Autoritatea de supraveghere a AELS. În contextul Acordului SEE, măsura de salvagardare adoptată de Consiliu ar fi fost de un tip compatibil cu articolul 64 din acest acord.

- Cu privire la pretinsa încălcare a obligației de drept internațional public de a nu priva un tratat de obiectul și de scopul său înainte de intrarea în vigoare a acestuia

- 76 Reclamanta amintește că articolul 18 din Convenția de la Viena privind dreptul tratatelor din 23 mai 1969 (Recueil des traités des Nations unies, vol. 788, p. 354, denumită în continuare

„Convenția de la Viena I”), precum și articolul 18 din Convenția de la Viena privind dreptul tratatelor între state și organizații internaționale sau între organizații internaționale din 21 martie 1986 (Documents de l’Assemblée générale des Nations unies A/Conf 129/15 din 20 martie 1986, denumită în continuare „Convenția de la Viena II”) interzic oricărui stat sau organizații internaționale să eludeze caracterul obligatoriu al acordurilor internaționale prin acte adoptate chiar înaintea intrării în vigoare a unui acord, care ar fi incompatibile cu unele din principiile fundamentale ale acestui acord. Reclamanta susține că aceste dispoziții prevăd în special că, în cursul perioadei cuprinse între semnarea unui acord internațional și intrarea în vigoare a acestuia, un stat „trebuie să se abțină de la acte care ar priva [acest acord] de obiectul și de scopul său”.

- 77 Se admite în general că prin Convenția de la Viena I se codifică anumite norme de drept internațional cutumiar care se impun tuturor și, prin urmare, aceste norme codificate prin Convenție sunt obligatorii pentru Comunitate. Acest lucru este confirmat prin faptul că, de mai multe ori Curtea a invocat dispoziții ale convenției în interpretarea dată unor acorduri internaționale încheiate de Comunitate, inclusiv ALS (a se vedea, mai ales, Avizul 1/91, menționat anterior, considerentul 14, și Hotărârea Curții din 1 iulie 1993, Metalsa, C-312/91, Recueil p. I-3751, considerentul 12).
- 78 În afară de aceasta, articolul 18 din Convenția de la Viena I și articolul 18 din Convenția de la Viena II reprezintă expresia principiului general al protecției încrederii legitime în dreptul internațional public, principiu în temeiul căruia încrederea pe care anumite subiecte de drept internațional o au în actele altui subiect de drept internațional generează, în anumite condiții, obligații în sarcina acestuia din urmă.
- 79 Reclamanta respinge argumentul Consiliului potrivit căruia articolul 18 din Convenția de la Viena I nu poate conferi persoanelor de drept privat drepturi pe care acestea le pot invoca în fața Tribunalului. În primul rând, argumentul întemeiat pe absența efectului direct este lipsit de relevanță în procedurile angajate în temeiul articolului 173 din Tratatul CE. Acordurile internaționale sunt parte integrantă a ordinii juridice comunitare, iar instituțiile comunitare, inclusiv Curtea și Tribunalul, trebuie să vegheze la respectarea lor. Faptul că anumite acorduri internaționale nu sunt direct aplicabile nu are nici un impact asupra obligației Comunității de a veghea la respectarea lor (a se vedea Hotărârea Curții din 10 iulie 1984, STS / Comisiei, 126/83, Recueil p. 2769, Hotărârea Curții din 22 iunie 1989, Fediol / Comisiei, 70/87, Recueil p. 1781, considerentul 20, Hotărârea Curții din 7 mai 1991, Nakajima c. Consiliului, C-69/89, Recueil p. I-2069, considerentul 31, precum și concluziile avocatului general, dl Lenz, în cauza în care s-a pronunțat această hotărâre, considerentul 53 și concluziile avocatului general, dl Gulmann, în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 5 octombrie 1994, Germania / Consiliului, C-280/93, Recueil p. I-4973, considerentele 135 și 137). În al doilea rând, articolul 18 din Convenția de la Viena I conține o interdicție clară și necondițională în ceea ce privește actele care sunt incompatibile cu obiectul și scopul unui acord internațional.
- 80 Rezultă că, între data semnării și data intrării în vigoare a Acordului SEE, Comunitatea era obligată să nu adopte măsuri care ar fi putut compromite realizarea obiectului și scopului acordului. Această obligație ar fi trebuit să joace un rol și mai important după ratificarea acordului de către toate părțile contractante.
- 81 În acest sens, reclamanta arată că procesul de ratificare s-a încheiat la 31 decembrie 1993, atunci când Consiliul și Comisia au adoptat împreună Decizia 94/1, și că părților contractante le-au fost comunicate copii certificate pentru conformitate ale instrumentelor de ratificare și li s-a notificat informarea potrivit căreia acordul urma să intre în vigoare la 1 ianuarie 1994. La

momentul adoptării regulamentului în litigiu, respectiv la 20 decembrie 1993, Consiliul a avut așadar deplină cunoștință de faptul că Acordul SEE urma să intre în vigoare câteva zile mai târziu. Deoarece unul din obiectele majore ale Acordului SEE este eliminarea drepturilor vamale între părțile contractante, Comunitatea a compromis realizarea obiectului și a scopului Acordului SEE prin adoptarea regulamentului în litigiu după sfârșitul perioadei de ratificare.

- 82 Republica Austria afirmă că, adoptând regulamentul în litigiu înaintea de intrarea în vigoare a Acordului SEE, dar după ce acesta fusese ratificat de toate părțile contractante, Consiliul a încălcat drepturile Republicii Austria, precum și pe cele ale resortisanților săi. Consiliul a acționat încălcând un principiu general de drept, comun statelor membre, respectiv obligația de bună-credință reciprocă între părțile contractante înaintea intrării în vigoare a unui acord, principiu de drept internațional public recunoscut de articolul 18 din Convenția de la Viena I.
- 83 De asemenea, invocând dreptul italian, dreptul german, dreptul belgian, dreptul spaniol și dreptul britanic, Republica Austria susține că există, de asemenea, un principiu general de drept, comun sistemelor juridice ale statelor membre, potrivit căruia o parte la un contract care implică anumite obligații trebuie să acționeze cu bună-credință pentru a proteja interesele celorlalte părți sau ale beneficiarilor săi în cursul perioadei în care executarea contractului este suspendată. Acest principiu este corolarul principiului protecției încrederii legitime. Prin urmare, acesta ar trebui ridicat de Tribunal la rangul de principiu general de drept comunitar. Acest principiu a fost, de asemenea, încălcat în urma adoptării regulamentului în litigiu. Republica Austria consideră că reclamanta, beneficiară a Acordului SEE, trebuie să poată invoca acest principiu.
- 84 Consiliul nu contestă afirmația reclamantei potrivit căreia articolul 18 din Convenția de la Viena I și articolul 18 din Convenția de la Viena II codifică normele de drept internațional cutumiar care sunt obligatorii pentru Comunitate.
- 85 Cu toate acestea, Consiliul susține, în primul rând, că nu a încălcat aceste norme, deoarece regulamentul în litigiu este în întregime compatibil cu Acordul SEE. Prin urmare, nu există un act care să priveze acordul de obiectul și de scopul său și nici o încălcare a încrederii legitime a Republicii Austria.
- 86 În al doilea rând, Consiliul afirmă că normele invocate de reclamantă fac parte din dreptul tratatelor, domeniu al dreptului internațional care se referă numai la drepturile statelor suverane și ale organizațiilor internaționale, precum și la relațiile dintre ele. Astfel de norme nu conferă persoanelor de drept privat drepturi pe care ar putea să le invoce în fața Tribunalului. În afară de aceasta, dispoziția în cauză nu este suficient de precisă pentru a fi direct aplicabilă, lucru valabil cu atât mai mult în cazul principiului protecției încrederii legitime.

Constatările Tribunalului

- 87 În cadrul unei acțiuni în anulare în temeiul articolului 173 din tratat, legalitatea actului atacat trebuie evaluată în funcție de elementele de fapt și de drept existente la data adoptării actului (a se vedea Hotărârea Curții din 7 februarie 1979, Franța / Comisiei, 15/76 și 16/76, Recueil p. 321, considerentul 7, și Hotărârea Tribunalului din 22 octombrie 1996, SNCF și British Railways / Comisiei, T-79/95 și T-80/95, Recueil p. II-1491, considerentul 48).
- 88 Prin urmare, trebuie respins argumentul reclamantei potrivit căruia legalitatea regulamentului în litigiu trebuie evaluată la momentul intrării în vigoare a acestuia.

- 89 De asemenea, reclamanta pretinde că Acordul SEE făcea parte din elementele de fapt și de drept existente la momentul adoptării regulamentului în litigiu, la 20 decembrie 1993, și că, adoptând regulamentul în litigiu cu câteva zile înainte de intrarea în vigoare a Acordului SEE, Consiliul a încălcat principiul de drept internațional public, denumit „principiul bunei credințe”, potrivit căruia părțile semnatare ale unui acord internațional nu pot să adopte, așteptând intrarea în vigoare a acordului, acte care ar priva acest acord de obiectul și de scopul său.
- 90 În acest sens, trebuie remarcat mai întâi că principiul bunei-credințe este o normă de drept internațional cutumiar a cărei existență a fost recunoscută de Curtea Internațională de Justiție (a se vedea Hotărârea din 25 mai 1926, Interesele germane în Silezia de Sus poloneză, CPJI, seria A, nr. 7, pp. 30 și 39) și că, prin urmare, este obligatorie pentru Comunitate.
- 91 Acest principiu a fost codificat de articolul 18 din Convenția de la Viena I, care stipulează:
- „Un stat trebuie să se abțină de la acte care ar priva un tratat de obiectul și de scopul său:
- a) atunci când a semnat tratatul sau a schimbat instrumentele care constituie tratatul sub rezerva ratificării, acceptării sau aprobării, atâta timp cât nu și-a manifestat intenția de a nu deveni parte la tratat; sau
  - b) atunci când și-a exprimat consimțământul de a-și asuma obligații în baza tratatului, în perioada care precede intrarea în vigoare a tratatului și cu condiția ca aceasta să nu fie întârziată fără motiv.”
- 92 În speță, regulamentul în litigiu a fost adoptat de Consiliu la 20 decembrie 1993, respectiv la șapte zile după ce Comunitățile, ca ultime părți contractante, au aprobat Acordul SEE și au depus instrumentele de aprobare (a se vedea considerentul 23 de mai sus). În aceste condiții, începând cu 13 decembrie 1993, data intrării în vigoare a Acordului SEE era cunoscută Comunităților. Din articolul 129 alineatul (3) din Acordul SEE, astfel cum a fost înlocuit prin articolul 6 din Protocolul de adaptare, și din articolul 1 alineatul (1) și articolul 22 alineatul (3) din Protocolul de adaptare reiese într-adevăr că acest acord trebuia să intre în vigoare în prima zi a lunii următoare ultimei notificări de aprobare sau de ratificare.
- 93 În al doilea rând, ar trebui observat că în dreptul internațional public principiul bunei credințe este corolarul principiului protecției încrederii legitime care, potrivit jurisprudenței, face parte din ordinea juridică comunitară (a se vedea Hotărârea Curții din 3 mai 1978, Töpfer / Comisiei, 112/77, Recueil p. 1019, considerentul 19). Dreptul de a se prevala de principiul încrederii legitime aparține oricărui operator economic căruia o instituție i-a dat speranțe întemeiate (a se vedea, în special, Hotărârea Tribunalului din 13 iulie 1995, O’Dwyer și alții / Consiliului, T-466/93, T-469/93, T-473/93, T-474/93 și T-477/93, Recueil p. II-2071, considerentul 48).
- 94 În situația în care Comunitățile și-au depus instrumentele de aprobare a unui acord internațional și în situația în care data intrării în vigoare a acestui acord este cunoscută, operatorii economici se pot prevala de principiul protecției încrederii legitime pentru a se opune adoptării de către instituții, în perioada care precede intrarea în vigoare a acestui acord internațional, a oricărui act contrar dispozițiilor acestuia care, după intrarea în vigoare, au efect direct asupra lor.

- 95 Prin urmare, reclamanta este îndreptățită să solicite examinarea legalității regulamentului în litigiu în lumina dispozițiilor Acordului SEE care, după intrarea în vigoare a acestuia din urmă, au efect direct.
- 96 Cu toate acestea, înainte de a lua în considerare diferitele argumente aduse de reclamantă cu privire la acest aspect, trebuie mai întâi să se verifice, pe de o parte, dacă și în ce măsură dispozițiile Acordului SEE se substituie dispozițiilor ALS și, pe de altă parte, dacă Acordul SEE se aplică produselor la care se referă prezenta cauză.
- 97 Ar trebui remarcat că ALS, care era aplicabil la momentul faptelor și în temeiul căruia a fost adoptat regulamentul în litigiu, nu era nici reziliat, nici suspendat în momentul intrării în vigoare a Acordului SEE. Cu toate acestea, din articolul 120 din Acordul SEE reiese că aplicarea dispozițiilor acestuia prevalează asupra aplicării dispozițiilor ALS, „în măsura în care aceeași problemă este reglementată” de Acordul SEE. Dispozițiile Acordului SEE în cauză în speță reglementează aceeași materie ca și articolele relevante din ALS. Articolul 10 din Acordul SEE reglementează aceeași materie ca și articolele 3 și 6 din ALS, respectiv drepturile vamale de import și taxele cu efect echivalent. Articolul 61 din Acordul SEE, privind ajutoarele de stat, este mai specific și are un domeniu de aplicare la fel de extins ca articolul 23 alineatul (1) punctul (iii) din ALS; acesta este aproape identic cu articolul 92 din Tratatul CE. De asemenea, dispozițiile speciale aplicabile ajutoarelor de stat în interiorul Comunității sunt reluate în anexa XV la Acordul SEE. În ceea ce privește procedurile prevăzute la articolul 27 alineatele (2) și (3) litera (a) din ALS, ar trebui amintit faptul că, în conformitate cu articolul 108 din Acordul SEE, statele din AELS instituie Autoritatea de supraveghere a AELS și Curtea AELS. Aceste două instituții au, în special în domeniile concurenței și ajutoarelor acordate de stat, competențe și proceduri analoge celor care există în Comunitate în aceste domenii. Repartizarea competențelor și cooperarea între Autoritatea de supraveghere a AELS și Comisie în domeniul ajutoarelor de stat sunt reglementate de articolul 62 din Acordul SEE. Prin urmare, după intrarea în vigoare a Acordului SEE, aplicarea dispozițiilor acordului, menționate anterior, prevalează asupra aplicării dispozițiilor ALS relevante.
- 98 În acest context, fără a se pronunța cu privire la compatibilitatea cu ALS sau cu Acordul SEE a ajutorului acordat de Republica Austria, Tribunalul notează că, înainte de a adopta regulamentul în litigiu, Consiliul finalizat procedura prevăzută de dispozițiile ALS privind ajutoarele de stat. Cu toate acestea, astfel cum rezultă din considerentul precedent, după intrarea în vigoare a Acordului SEE, aplicarea dispozițiilor acestui acord privind ajutoarele de stat prevalează asupra aplicării dispozițiilor corespondente ale ALS. În acest sens, Acordul SEE conține propriile norme și proceduri care permit părților contractante să elimine ajutoarele de stat care sunt incompatibile cu funcționarea acordului.
- 99 În ceea ce privește problema de a ști dacă acordul se aplică produselor avute în vedere de regulamentul în litigiu, nu se contestă faptul că aceste produse sunt originare din părțile contractante ale Acordului SEE și că intră sub incidența capitolelor 25-97 din Sistemul armonizat de denumire și codificare a mărfurilor. Prin urmare, în temeiul articolului 8 alineatele (2) și (3) litera (a) din Acordul SEE, de la intrarea sa în vigoare, acesta se aplică produselor respective.
- 100 În al doilea rând, ar trebui așadar să se examineze dacă, după intrarea în vigoare a Acordului SEE, articolul 10 din acesta poate avea efect direct.
- 101 Din articolul 228 alineatul (7) din Tratatul CE reiese că acordurile internaționale încheiate de Comunitate în conformitate cu tratatul sunt obligatorii pentru instituții și statele membre.

Potrivit jurisprudenței constante, dispozițiile unui astfel de acord sunt parte integrantă, de la intrarea în vigoare a acordului, a ordinii juridice comunitare (a se vedea Hotărârea Haegeman, menționată anterior, considerentul 5). De asemenea, conform jurisprudenței constante, dispozițiile unui astfel de acord pot avea efect direct dacă sunt necondiționale și suficient de precise (a se vedea, spre exemplu, Hotărârea Curții din 5 februarie 1976, Bresciani, 87/75, Recueil p. 129, considerentul 25, și Hotărârea Curții din 26 octombrie 1982, Kupferberg, 104/81, Recueil p. 3641, considerentul 23).

- 102 În acest sens, Tribunalul remarcă faptul că niciun element din dosar nu sugerează că Acordul SEE, încheiat de Comunitate în temeiul articolului 238 din Tratatul CE, nu a fost încheiat în conformitate cu tratatul. Prin urmare, de la intrarea în vigoare a acordului, la 1 ianuarie 1994, dispozițiile acordului sunt parte integrantă a ordinii juridice comunitare. De asemenea, ar trebui amintit faptul că articolul 10 din Acordul SEE dispune, în prima teză, că drepturile vamale de import și de export, precum și orice taxe cu efect echivalent sunt interzise între părțile contractante. În a doua teză, același articol precizează că, fără a aduce atingere modalităților prevăzute de Protocolul 5 la acord, această interdicție se aplică, de asemenea, drepturilor vamale cu caracter fiscal. Ar trebui constatat că articolul 10 stabilește astfel o normă necondiționată și precisă, însoțită de o singură excepție, ea însăși necondiționată și precisă. Prin urmare, de la intrarea în vigoare a Acordului SEE, acest articol are efect direct.
- 103 În al treilea rând, ar trebui să se verifice dacă regulamentul în litigiu, prevăzând reintroducerea unui drept de 4,9 %, încalcă articolul 10 din Acordul SEE.
- 104 Articolul 6 din Acordul SEE stipulează:
- „Fără a aduce atingere evoluțiilor viitoare ale jurisprudenței, dispozițiile prezentului acord, în măsura în care sunt identice din punctul de vedere al conținutului cu normele corespondente din Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene și din Tratatul de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului, precum și cu actele adoptate în aplicarea acestor două tratate, se interpretează, în cadrul punerii lor în aplicare, în conformitate cu hotărârile pertinente ale Curții de Justiție a Comunităților Europene pronunțate înainte de data semnării prezentului acord.”
- 105 Consiliul susține că, fără a aduce atingere acestei dispoziții, articolul 10 din Acordul SEE nu trebuie interpretat în același mod ca dispozițiile corespondente ale Tratatului CE, deoarece există diferențe importante între Tratatul CE și Acordul SEE (a se vedea considerentul 62 de mai sus).
- 106 Acest argument nu poate fi reținut. Din jurisprudență reiese că, pentru a stabili dacă interpretarea unei dispoziții a Tratatului CE trebuie extinsă la o dispoziție identică a unui acord cum ar fi Acordul SEE, această dispoziție ar trebui analizată având în vedere atât obiectul și scopul acordului, cât și contextul său (a se vedea Hotărârea Curții din 9 februarie 1982, Polydor, 270/80, Recueil p. 329, considerentul 8, și Hotărârea Curții din 16 iulie 1992, Legros și alții, C-163/90, Recueil p. I-4625, considerentul 23). În conformitate cu articolul 1 alineatul (1) din Acordul SEE, acesta are ca scop favorizarea unei consolidări continue și echilibrate a relațiilor economice și comerciale dintre părțile contractante, în condiții de concurență egale și respectând aceleași norme, în vederea creării unui SEE omogen. În acest scop, părțile contractante au hotărât să elimine obstacolele pentru cvasitotalitatea schimburilor comerciale ale acestora, în conformitate cu dispozițiile GATT privind instituirea zonelor de liber schimb.

- 107 În acest context, Acordul SEE implică o integrare avansată, ale cărei obiective la depășesc pe cele ale unui simplu acord de liber schimb. Astfel, din articolul 1 alineatul (2) reiese că SEE implică, în special, libera circulație a mărfurilor, a persoanelor, a serviciilor și a capitalurilor precum, precum și instaurarea unui regim care să asigure că nu este denaturată concurența și că normele aferente sunt respectate în același mod. Normele aplicabile în relațiile dintre părțile contractante în domeniile reglementate de acord sunt, în esență, cele din dispozițiile corespondente ale Tratatelor CE și CECO și ale actelor adoptate în temeiul acestor tratate. De asemenea, scopul Acordului SEE este extinderea la SEE a dispozițiilor viitoare ale dreptului comunitar din domeniile reglementate de acord, pe măsură ce acesta se creează, se dezvoltă sau se modifică și o procedură decizională este prevăzută în acest sens. De asemenea, acordul prevede că statele din AELS instituie o autoritate de supraveghere, Autoritatea de supraveghere a AELS, care dispune de puteri echivalente și de funcții similare celor exercitate de Comisie, precum și o curte de justiție, Curtea AELS. Articolul 109 din Acordul SEE precizează că Autoritatea de supraveghere a AELS, pe de o parte, și Comisia, care acționează în conformitate cu Tratatul CE, cu Tratatul CECO și cu acordul, pe de altă parte, se asigură de respectarea obligațiilor care decurg din Acordul SEE. În conformitate cu articolul 108 alineatul (2) din Acordul SEE, precum și în conformitate cu Acordul dintre statele AELS din 2 mai 1992 privind instituirea unei Autorități de supraveghere și a unei Curți de Justiție (JO 1994, L 344, p. 1, denumit în continuare „Acordul AELS de supraveghere”) Curtea AELS are competențe similare cu cele ale Curții și ale Tribunalului.
- 108 Astfel, prin instituirea unei Autorități de supraveghere a AELS și a unei Curți AELS, cu puteri și competențe similare celor ale Comisiei și ale Curții, s-a creat un sistem cu doi piloni, în cadrul căruia Autoritatea de supraveghere a AELS și Curtea AELS asigură punerea în aplicare a acordului de către statele AELS, în timp ce Comisia, Curtea și Tribunalul asigură punerea sa în aplicare de către Comunitate. Acest sistem este consolidat printr-un număr mare de elemente care au ca obiect asigurarea omogenității. Printre aceste elemente se află, pe lângă similitudinea termenilor din diferitele dispoziții ale acordului și ale Tratatelor CE și CECO, cel de-al patrulea și cel de-al cincisprezecelea motiv din preambul și articolul 6 din Acordul SEE, precum și, *inter alia*, articolul 3 din Acordul AELS de supraveghere. În special, în temeiul celui de-al patrulea motiv din preambul, obiectivul părților contractante este „instituirea unui Spațiu Economic European dinamic și omogen, bazat pe norme comune și pe condiții concurențiale egale, precum și asigurarea mijloacelor adecvate de punere în aplicare a acestuia, inclusiv la nivel judiciar, creat pe baza egalității, reciprocității și echilibrului general al beneficiilor, drepturilor și obligațiilor părților contractante”. Al cincisprezecelea motiv din preambul, adăugat de părțile contractante după ce Curtea, în Avizul 1/91, menționat anterior, a constatat că sistemul judecătoresc din prima versiune a acordului, care prevedea o Curte SEE, era incompatibil cu Tratatul CEE, precizează: „cu respectarea deplină a independenței instanțelor de judecată, obiectivul părților contractante este acela de a realiza și de a menține interpretarea și aplicarea uniformă a prezentului acord și a acelor dispoziții ale legislației comunitare care sunt reproduse, în mod substanțial, în prezentul acord, precum și de a ajunge la tratamentul egal al persoanelor și agenților economici în ceea ce privește cele patru libertăți și condițiile concurențiale”. Astfel cum Tribunalul a amintit la considerentul 104 de mai sus, articolul 6 din Acordul SEE prevede că dispozițiile acordului care sunt identice în esență cu normele comunitare se interpretează în conformitate cu jurisprudența Curții și a Tribunalului anterioară semnării acordului. În cele din urmă, din articolul 3 alineatul (2) din Acordul AELS de supraveghere reiese că Autoritatea de supraveghere a AELS și Curtea AELS, în interpretarea și în aplicarea Acordului SEE, țin seama în mod corespunzător de principiile stabilite de jurisprudența relevantă a Curții și a Tribunalului, ulterioară semnării Acordului SEE (a se vedea Hotărârea Curții AELS Restamark, menționată anterior, considerentele 24, 33 și 34 și Hotărârea Curții AELS din 21 martie 1995, Scottish Salmon Growers Association / Autorității de

Supraveghere a AELS, E-2/94, Report of the EFTA Court, 1 January 1994 – 30 June 1995, p. 59, considerentele 11 și 13).

- 109 Contrar a ceea ce pretinde Consiliul, pentru interpretarea și aplicarea acordului, importanța obiectivului părților contractante de a crea un SEE dinamic și omogen nu a fost infirmată de Curte în Avizul 1/91 menționat anterior. Atunci când Curtea a constatat că obiectivul de omogenitate în interpretarea și aplicarea dreptului în SEE era obstrucționat de divergențele existente între finalitățile și contextul acordului, pe de o parte, și cele ale dreptului comunitar, pe de altă parte, această constatare a fost făcută în cadrul examinării sistemului judecătoresc avut în vedere de Acordul SEE, efectuată pentru a ști dacă acesta era de natură să pericliteze autonomia ordinii juridice comunitare în urmărirea obiectivelor sale, iar nu în cadrul examinării unui caz specific pentru care trebuie să se stabilească dacă o dispoziție a Acordului SEE, identică în esență cu o dispoziție a dreptului comunitar, trebuie interpretată în conformitate cu jurisprudența Curții și a Tribunalului.
- 110 Din aceste constatări reiese că articolul 6 din Acordul SEE trebuie interpretat în sensul că, întrucât o dispoziție a Acordului SEE este identică în esență cu normele corespondente din Tratatul CE și CECO și din actele adoptate în aplicarea acestor două tratate, aceasta trebuie interpretată în conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții și a Tribunalului, anterioară datei semnării Acordului SEE.
- 111 Tribunalul constată ulterior că articolul 10 din Acordul SEE este identic în esență cu articolele 12, 13, 16 și 17 din Tratatul CE care, de la sfârșitul perioadei de tranziție, interzic între statele membre drepturile vamale de import și de export, precum și orice taxă cu efect echivalent. Prin urmare, în temeiul articolului 6 din Acordul SEE, articolul 10 trebuie interpretat în conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții și a Tribunalului anterioară datei semnării acordului.
- 112 În acest sens este necesar, în primul rând, să se respingă argumentul Comisiei care încearcă să scoată în evidență faptul că, deoarece din articolul 10 din Acordul SEE reiese că drepturile vamale cu caracter fiscal nu sunt considerate ca intrând în mod automat în noțiunea de drepturi vamale de import și de export și de taxe cu efect echivalent, acest articol și dispozițiile corespondente din Tratatul CE nu sunt identice în esență. Este suficient să amintim că Tratatul CE conține o dispoziție corespondentă, respectiv articolul 17 din tratat, care precizează că interdicțiile prevăzute la articolul 9 din tratat sunt aplicabile, chiar dacă drepturile vamale au caracter fiscal și al cărui obiect este să prevină eludarea interdicției cu privire la drepturile vamale de import și de export și a taxelor cu efect echivalent (a se vedea Hotărârea Sociaal Fonds voor de Diamantarbeiders, menționată anterior, considerentele 8 și 9).
- 113 În al doilea rând, contrar a ceea ce susține Comisia, interpretarea articolului 10 din Acordul SEE propusă de reclamantă nu face imposibilă aplicarea articolului 64 din Acordul SEE. În domeniul ajutoarelor de stat, această ultimă dispoziție autorizează, în anumite condiții, autoritatea competentă din partea contractantă afectată de o denaturare a concurenței să adopte măsuri pentru a compensa efectele denaturării. Fiind o excepție de la celelalte dispoziții ale Acordului SEE, articolul 64 poate fi aplicat așadar fără a aduce atingere celorlalte dispoziții ale acordului. Cu toate acestea, înainte de adoptarea oricăror măsuri, procedura prevăzută la articolul 64 din Acordul SEE trebuie să fie finalizată și condițiile prevăzute de acesta trebuie să fie îndeplinite.
- 114 În al treilea rând, diferitele clauze de salvagardare din Acordul SEE care permit părților contractante să deroge de la dispozițiile acestuia pot fi utilizate numai în situații determinate

și, ca regulă generală, după o examinare contradictorie în cadrul Comitetului mixt al SEE. În afara situațiilor specifice care pot determina aplicarea lor, aceste clauze nu au nici un impact asupra obiectivului urmărit de articolul 10 în cadrul Acordului SEE, și nici, în consecință, asupra interpretării care trebuie dată articolului în cauză. Această concluzie este în special susținută de faptul că, până la intrarea în vigoare a Tratatului privind Uniunea Europeană, articolul 115 din Tratatul CEE permitea statelor membre, în caz de urgență, în timpul perioadei de tranziție, să ia ele însele măsurile necesare și că, astfel cum în mod corect a remarcat reclamanta în Hotărârea Socialaal Fonds voor de Diamantarbeiders menționată anterior, Curtea a declarat ilegale tocmai unele obligații pecuniare prelevate în timpul perioadei de tranziție.

- 115 În al patrulea rând, argumentul Comisiei prin care se încearcă evidențierea faptului că articolul 26 din Acordul SEE nu ar fi necesar în cazul în care articolul 10 ar trebui interpretat în conformitate cu jurisprudența Curții trebuie, de asemenea, respins. Articolul 26 din Acordul SEE prevede că măsurile antidumping, drepturile compensatorii și măsurile prin care se sancționează practicile comerciale ilicite imputabile unor țări terțe nu se aplică relațiilor dintre părțile contractante, cu excepția cazului în care Acordul SEE cuprinde dispoziții contrare. Primul paragraf din Protocolul 13 la acord stipulează că aplicarea articolului 26 este limitată la domeniile care sunt reglementate de dispozițiile acordului și pentru care *acquis-ul* comunitar este în întregime integrat în acord. Din al doilea paragraf din același protocol reiese că articolul 26 nu se aplică în situații în care o parte contractantă introduce măsuri care vizează țările terțe și care sunt menite să evite eludarea măsurilor antidumping, a drepturilor compensatorii sau a măsurilor prin care se sancționează practicile comerciale ilicite imputabile țărilor terțe.
- 116 Prin urmare, articolul 26, coroborat cu Protocolul 13 la acord, trebuie interpretat în sensul că reglementează situațiile în care măsuri antidumping, drepturi compensatorii sau măsuri prin care se sancționează practicile comerciale ilicite imputabile țărilor terțe pot fi introduse de părțile contractante între ele, fără a aduce atingere celorlalte dispoziții ale Acordului SEE. De asemenea, articolul 26 nu are în vedere numai măsurile adoptate sub formă de drepturi, ci și toate celelalte măsuri, indiferent de forma lor, inclusiv angajamentele acceptate prin decizii ale Comisiei în materie de dumping. Prin urmare, articolul 26 din Acordul SEE are propria justificare, independentă de cea a articolului 10 din Acordul SEE.
- 117 Oricum, regulamentul în litigiu nu a fost adoptat pentru a evita eludarea unor măsuri antidumping, a unor drepturi compensatorii sau a unor măsuri prin care se sancționează practicile comerciale ilicite imputabile țărilor terțe. În afară de aceasta, domeniul ajutoarelor de stat este reglementat de articolele 61–64 din Acordul SEE. De asemenea, întregul *acquis* comunitar din acest domeniu, în special încadrarea comunitară a ajutoarelor de stat în industria automobilelor (89/C 123/03, JO C 123, 18 mai 1989, p. 3) a fost integrat în acord. Prin urmare, fără a fi necesar să se pronunțe cu privire la problema de a ști dacă măsurile instituite prin regulamentul în litigiu trebuie considerate ca fiind drepturi compensatorii, aceste măsuri nu mai pot fi autorizate în temeiul articolului 26 din Acordul SEE.
- 118 În completare, ar trebui notat că, fiind vorba de acordurile de liber schimb cu țările din AELS, care au un obiect mult mai restrâns decât Acordul SEE, Curtea, în Hotărârea Legros și alții menționată anterior (considerentul 26), care se referea la articolul 6 din Acordul între Comunitate și Regatul Suediei [Regulamentul (CEE) nr. 2838/72 al Consiliului din 19 decembrie 1972 de încheiere a unui acord între Comunitatea Economică Europeană și Regatul Suediei (JO L 300, p. 96)], privind taxele cu efect echivalent, a hotărât că, în cadrul obiectivului vizând eliminarea obstacolelor din calea schimburilor comerciale, eliminarea drepturilor vamale de import joacă un rol primordial și că același lucru este valabil pentru

eliminarea taxelor cu efect echivalent care, conform jurisprudenței Curții, sunt strâns legate de drepturile vamale *stricto sensu* (a se vedea în special Hotărârea Curții din 13 decembrie 1973, Sociaal Fonds voor de Diamantarbeiders, 37/73 și 38/73, Recueil p. 1609, considerentele 12 și 13 și Hotărârea Curții din 12 februarie 1992, Leplat, C-260/90, Recueil p. I-643, considerentul 15). Curtea a concluzionat că acordul de liber schimb ar fi privat de o parte importantă a efectului său util în cazul în care noțiunea de taxă cu efect echivalent, care figurează la articolul 6, ar trebui interpretată ca având un domeniu de aplicare mai restrictiv decât cel al aceluiași termen din Tratatul CEE.

- 119 Luând în considerare toate aceste elemente, ar trebui așadar să se examineze dacă regulamentul în litigiu, după intrarea în vigoare a Acordului SEE, este contrar articolului 10 din acesta, interpretat, în temeiul articolului 6, în conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții și a Tribunalului anterioară datei semnării Acordului SEE.
- 120 În acest sens, ar trebui respins argumentul Consiliului potrivit căruia măsura introdusă prin regulamentul în litigiu nu reprezintă un drept, ci o măsură de salvagardare *sui generis* care astfel nu intră sub incidența articolului 10 din Acordul SEE. Conform titlului său, regulamentul în litigiu se referă la „retragerea unor concesiilor tarifare”. În plus, articolul 1 din regulamentul dispune că „se reintroduce un drept de 4,9 % la importul cutiilor de viteze F15 pentru autoturisme, produse de General Motors Austria” și cel de-al douăzeci și treilea motiv se referă la „instituirea de drepturi la un nivel egal celui al drepturilor vamale care ar fi fost aplicabile în cazul în care [ALS] nu ar fi intrat în vigoare”. În cele din urmă, în timpul ședinței, reprezentantul Consiliului, răspunzând unei întrebări a Tribunalului, a recunoscut că nu are mare importanță calificarea unei măsuri, deoarece efectul său este identic, indiferent că este calificată ca drept antidumping, drept compensatoriu, retragere de concesiilor tarifare, introducerea a unui drept sau a unei măsuri de salvagardare *sui generis*.
- 121 În continuare, ar trebui amintit că, conform unei jurisprudențe constante, „o obligație pecuniară, oricât de mică și indiferent de denumirea sa și de modul său de aplicare, impusă unilateral asupra mărfurilor naționale sau străine datorită faptului că acestea trec frontiera, atunci când nu este un drept vamal propriu-zis, constituie o taxă cu efect echivalent, în sensul articolelor 9 și 12 din tratat, chiar dacă nu este percepută în beneficiul statului, nu are niciun efect discriminatoriu sau protector și chiar dacă produsul căruia i se aplică nu este în concurență cu nici un produs național.” (Hotărârea din 1 iulie 1969, Sociaal Fonds voor de Diamantarbeiders, menționată anterior, considerentul 18).
- 122 Măsura introdusă prin regulamentul în litigiu reprezintă o obligație pecuniară, impusă în mod unilateral de Comunitate asupra cutiilor de viteze F15 datorită faptului că acestea trec frontiera. Prin urmare, fără a fi nevoie să se stabilească dacă această măsură trebuie considerată un drept vamal de import propriu-zis, ar trebui constatat că acesta reprezintă, cel puțin, o taxă cu efect echivalent, în sensul articolului 10 din Acordul SEE. De aici rezultă că, după intrarea în vigoare a Acordului SEE, regulamentul în litigiu era contrar acestui articol.
- 123 Din cele menționate anterior rezultă că, adoptând regulamentul în litigiu în perioada care preceda intrarea în vigoare a Acordului SEE, după ce Comunitățile au depus instrumentele de aprobare, Consiliul a încălcat încrederea legitimă a reclamantei.
- 124 În plus, din jurisprudență reiese că legislația comunitară trebuie să fie certă, iar aplicarea sa previzibilă pentru justițiabili. Principiul securității juridice cere ca orice act al instituțiilor care produce efecte juridice să fie clar, precis și adus la cunoștința persoanei interesate astfel încât aceasta să poată cunoaște cu certitudine momentul de la care acest act există și începe să producă efecte juridice. Această cerință de securitate juridică se impune cu o rigoare specială

atunci când este vorba de un act care ar putea avea consecințe financiare, pentru a permite persoanelor interesate să cunoască cu exactitate întinderea obligațiilor pe care actul le impune acestora (a se vedea Hotărârea Curții din 9 iulie 1981, Gondrand Frères și Garancini, 169/80, Recueil p. 1931, considerentul 17, Hotărârea Curții din 22 februarie 1984, Kloppenburg, 70/83, Recueil p. 1075, considerentul 11, și Hotărârea Curții din 15 decembrie 1987, Irlanda / Comisiei, 325/85, Recueil p. 5041, considerentul 18, și Hotărârea Tribunalului din 7 februarie 1991, Tagaras / Curții de Justiție, T-18/89 și T-24/89, Recueil p. II-53, considerentul 40).

- 125 Adoptând regulamentul în litigiu la 20 decembrie 1993, într-un moment în care știa cu certitudine că Acordul SEE urma să intre în vigoare la 1 ianuarie 1994, Consiliul a creat cu bună știință o situație în care, începând cu luna ianuarie 1994, urmau să coexiste două norme de drept contradictorii, și anume, pe de o parte, regulamentul în litigiu, direct aplicabil în ordinele juridice naționale, care reintroducea un drept de 4,9 % la importul cutiilor de viteze F15 produse de reclamantă, și, pe de altă parte, articolul 10 din Acordul SEE, care avea efect direct și interzicea drepturile vamale de import și orice taxe cu efect echivalent. Prin urmare, regulamentul în litigiu nu poate fi calificat drept legislație comunitară certă, iar aplicarea sa nu poate fi considerată ca previzibilă pentru justițiabili. Prin urmare, Consiliul a încălcat și principiul securității juridice.
- 126 Chiar dacă cele două încălcări ale principiilor generale de drept trebuie considerate ca fiind prin ele însele suficient de grave pentru a determina anularea regulamentul în litigiu, ar trebui, cu titlu complementar, să se stabilească dacă, astfel cum pretinde reclamanta, Consiliul a antedat în mod intenționat numărul Jurnalului Oficial în care a fost publicat acest regulament.
- 127 Numărul Jurnalului Oficial în care a fost publicat regulamentul în litigiu are înscrisă data de 31 decembrie 1993. Potrivit articolului 2 din regulament, acesta intră în vigoare la data publicării în Jurnalul Oficial. Cu toate acestea, din răspunsurile scrise ale Oficiului pentru Publicații la întrebările Tribunalului reiese că Jurnalul Oficial din 31 decembrie 1993 nu a fost pus la dispoziția publicului, la sediul Oficiului pentru Publicații și în toate limbile oficiale ale Comunității, decât la 11 ianuarie 1994 la ora 16:45. Potrivit jurisprudenței, cu toate că există o prezumție că data publicării este cea înscrisă în mod efectiv pe fiecare număr al Jurnalului Oficial, în caz de probă contrară trebuie să se țină seama de data publicării efective (a se vedea Hotărârea Racke, menționată anterior, considerentul 15). Rezultă că data publicării efective a numărului Jurnalului Oficial în cauză în speță este 11 ianuarie 1994 și că regulamentul nu a intrat în vigoare decât la acea dată.
- 128 În plus, din actele de la dosar, din documentele prezentate de Consiliu la cererea Tribunalului, precum și din răspunsurile scrise ale Consiliului și ale Oficiului pentru Publicații la întrebările Tribunalului reiese că regulamentul în litigiu a fost trimis Oficiului pentru Publicații de către Consiliu la 3 sau 4 ianuarie 1994, că, în nota care îl însoțea, Consiliul a transmis Oficiului pentru Publicații instrucțiunea să publice regulamentul în ediția din 1993 a Jurnalului Oficial, că această instrucțiune a fost confirmată de Consiliu cu ocazia unui apel telefonic din partea Oficiului pentru Publicații și că acesta din urmă a primit regulamentul complet printr-un fax din 6 ianuarie 1994.
- 129 În timpul ședinței, ca răspuns la întrebările Tribunalului, Consiliul a explicat că nu a pretins niciodată că regulamentul în litigiu trebuia să intre în vigoare înaintea publicării. În acea perioadă, administrația Consiliului, deși cunoștea jurisprudența cu privire la data publicării efective a Jurnalului Oficial (a se vedea considerentul 127 de mai sus), avea obiceiul să îi

transmită Oficiului pentru Publicații instrucțiunea de a publica actele adoptate într-un anumit an în ediția Jurnalului Oficial din același an. Totuși, acest obicei a fost modificat de atunci.

- 130 Cu toate acestea, fără a se pronunța asupra legalității acestui obicei care trebuie să fie calificat cel puțin drept îndoielnic, Tribunalul remarcă faptul că, în mod contrar acestui obicei, mai multe acte adoptate de Consiliu în decembrie 1993 au fost publicate în ediția 1994 a Jurnalului Oficial. Este vorba, în special, despre Deciziile 94/1 și 94/2, adoptate la 13 decembrie 1993, dar publicate în JO 1994, L 1, cu data de 3 ianuarie 1994, precum și de Regulamentul (CE) nr. 5/94 al Consiliului din 22 decembrie 1993 privind suspendarea măsurilor antidumping aplicate țărilor AELS, publicat în JO 1994, L 3, cu data de 5 ianuarie 1994.
- 131 Din cele menționate anterior rezultă că, în mod intenționat, Consiliul a antedatat numărul Jurnalului Oficial în care a fost publicat regulamentul în litigiu.
- 132 Acționând astfel, Consiliul a încălcat încă o dată principiul securității juridice care, conform jurisprudenței amintite la considerentul 124 de mai sus, impune ca orice act al instituțiilor care produce efecte juridice să fie nu numai clar și precis, ci și adus la cunoștința persoanei interesate, astfel încât aceasta să poată cunoaște cu certitudine momentul de la care acest act există și începe să producă efecte juridice.
- 133 Comportamentul administrației Consiliului trebuie considerat ca deosebit de grav, deoarece este contrar instrucțiunilor formale transmise Oficiului pentru Publicații chiar de către Consiliu și „vizând să asigure că data publicării înscrisă pe fiecare număr al Jurnalului Oficial corespunde datei la care acest număr este în mod efectiv pus la dispoziția publicului, în toate limbile, la acest Oficiu” (a se vedea Hotărârea Racke, menționată anterior, considerentul 15). În plus, după cum a observat în mod justificat reclamanta, cadrul juridic existent la 31 decembrie 1993 era diferit de cel existent după 1 ianuarie 1994, data de intrare în vigoare a Acordului SEE.
- 134 Din cele menționate anterior rezultă că primul motiv și a doua parte din al doilea motiv examinate împreună sunt întemeiate.
- 135 În aceste condiții, regulamentul în litigiu trebuie să fie anulat, fără a fi necesar să se pronunțe asupra celorlalte argumente și motive invocate de reclamantă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 136 În conformitate cu articolul 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată la plata cheltuielilor de judecată, în cazul în care s-a solicitat acest lucru de către partea care a câștigat. Întrucât Consiliul a căzut în pretenții, iar reclamanta a solicitat acest lucru, Consiliul este obligat la plata cheltuielilor de judecată ale reclamantei, pe lângă propriile cheltuieli de judecată.
- 137 Articolul 87 alineatul (4) din Regulamentul de procedură prevede că instituțiile care intervin în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată. Prin urmare, Comisia își va suporta propriile cheltuieli de judecată.
- 138 Intervenția Republicii Austria a fost admisă, dar nu în temeiul articolului 37 al doilea paragraf din Statutul (CE) Curții, ci în conformitate cu angajamentul Comunității, din

Declarația „privind drepturile statelor AELS în fața Curții de Justiție a CE”, anexată la Acordul SEE, în scopul oferirii posibilității de intervenție în temeiul articolului 37 din Statutul Curții pentru statele AELS și Autoritatea de supraveghere a AELS în fața Curții de Justiție „pentru a consolida omogenitatea juridică în cadrul SEE” (a se vedea Ordonanța Tribunalului din 20 octombrie 1994, Opel Austria / Consiliului, T-115/94, nepublicată în Culegere). Această declarație trebuie interpretată în sensul că, pentru statele AELS și Autoritatea de supraveghere a AELS, Comunitatea s-a angajat să ofere aceeași posibilitate de intervenție ca și cea de care dispun statele membre și instituțiile comunitare. Rezultă că acestea trebuie să beneficieze de aceleași drepturi și să aibă aceleași obligații. Însă articolul 87 alineatul (4) din Regulamentul de procedură prevede că statele membre care intervin în litigiu își suportă propriile cheltuieli de judecată. În aceste condiții, Republica Austria trebuie să-și suporte propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (camera a patra)

hotărăște:

- 1) **Anulează Regulamentul (CE) nr. 3697/93 al Consiliului din 20 decembrie 1993 de retragere a unor concesiuni tarifare în conformitate cu articolul 23 alineatul (2) și articolul 27 alineatul (3) litera (a) din Acordul de liber schimb încheiat între Comunitate și Austria (General Motors Austria).**
- 2) **Obligă Consiliul la suportarea propriilor cheltuieli de judecată, precum și a cheltuielilor de judecată ale reclamantei.**
- 3) **Obligă Comisia și Republica Austria la suportarea propriilor cheltuieli de judecată.**

Lenaerts

Lindh

Cooke

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 22 ianuarie 1997.

Grefier

Președinte

H. Jung

K. Lenaerts